

GŁÓWNY INSPEKTOR
JAKOŚCI HANDLOWEJ
ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

Andrzej Romaniuk

NA
AD
WI- KO

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Poznaniu
Wpł. dnia 10. 12. 2019
L.dz 2549 ph.....

Warszawa, dnia 06 grudnia 2019 roku

GI-BKW-0920.4.8/19

Pani
Miroslawa Mruk

Wielkopolski Wojewódzki Inspektor
Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2178), art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092, ze zm.) oraz upoważnienia kontroli Nr 12/2019 z dnia 16 października 2019 r. wydanego przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych, w dniach od 21 do 25 października 2019 r. przeprowadzono kontrolę w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Poznaniu (ul. Kazimierza Wielkiego 24/26, 61-001 Poznań).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Biura Kontroli Wewnętrznej: Anna Wolska (główny specjalista, nr legitymacji 19/GIJHARS/16) i Dominika Załęska (starszy specjalista, nr legitymacji 6/GIJHARS/19).

O przeprowadzonej kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli pod pozycją nr 2.

Zgodnie z *Programem kontroli* (znak: GI-BKW-0922-1/2019), celem kontroli było sprawdzenie realizacji zadań ustawowych IJHARS przez pracowników WIJHARS w Poznaniu w 2018 r. w zakresie organizacji i prawidłowości dokumentowania planowych kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na rynku krajowym.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oceniono:

I. Organizację kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

1. Przygotowanie do kontroli i nadzór nad jej realizacją:

- 1) zadania kierownika kontroli i inspektorów przeprowadzających kontrolę oraz przygotowanie merytoryczne inspektorów,
- 2) prowadzenie kontroli w zespołach dwuosobowych,
- 3) bezstronność kontroli: wyłączenie inspektorów, rotacja inspektorów.

2. Formalne aspekty organizacji kontroli i czas trwania kontroli:

- 1) podjęcie kontroli u przedsiębiorcy: analiza naruszenia przepisów prawa, kontrola bez powiadomienia, prowadzenie kontroli podczas kontroli innego organu,
- 2) czas trwania kontroli, przedłużenie czasu trwania kontroli, zawieszenie kontroli, kontrola powtórna,
- 3) prawidłowość sporządzania upoważnienia do kontroli.

II. Prawidłowość sporządzania dokumentacji z kontroli

1. Czynności podejmowane w trakcie kontroli – analiza zakresu podejmowanych czynności.
2. Prawidłowość sporządzania Protokołów kontroli i dokumentowania ustaleń.
3. Prawidłowość sporządzania załączników do Protokołu kontroli - Protokoły: pobrania próbek do oceny oznakowania, pobrania próbek do badań laboratoryjnych, oględzin, przyjęcia oświadczenia.

Kryteriami oceny kontrolowanych zagadnień są:

- 1) legalność, tj. ocena zgodności działania inspektorów WIJHARS z przepisami określającymi zasady i tryb postępowania przy wykonywaniu kontroli jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych,
- 2) rzetelność, tj. ocena poprawności i staranności przy dokumentowaniu ustaleń kontroli jakości handlowej na rynku krajowym, przy zastosowaniu zasad określonych w instrukcjach i wytycznych oraz na podstawie wewnętrznych ustaleń.

Zagadnienia dotyczące zadań Kierownika Wydziału Kontroli i inspektorów przeprowadzających kontrolę, przygotowania merytorycznego inspektorów, prowadzenia kontroli w zespołach dwuosobowych oraz analizy czynności podejmowanych w trakcie kontroli oceniono poglądowo, natomiast pozostałe zagadnienia według mierników przyjętych w *Programie kontroli*.

W wyniku kontroli planowej przeprowadzonej w WIJHARS w Poznaniu w 2017 r. inspektorat uzyskał ocenę pozytywną, w związku z czym w *Wystąpieniu pokontrolnym* z dnia 10 lipca 2017 r. (znak: GI-BKW-0920-1.2/17) nie formułowano zaleceń pokontrolnych. Mając powyższe na względzie w toku bieżącej kontroli nie podejmowano czynności sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Ocenę realizacji poszczególnych zagadnień zaplanowanych do kontroli wewnętrznej na 2019 r. zawarto w poniższych punktach.

Na potrzeby kontroli wytypowano próbę (podstawową) dokumentacji – 10 wynikowych kontroli planowych w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na rynku krajowym przeprowadzonych w 2018 r.: KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018.

Dodatkowo sprawdzono akta kontroli w następujących podmiotach:

- x) (KO.8230.: 17.3.2018, 41.6.2018), *)
(KO.8230.: 7.10.2018, 45.3.2018), (KO.8230.: 26.2.2018, 26.10.2018),
(KO.8230.: 27.6.2018, 40.4.2018), *)
(KO.8210.: 10.2.2018, 16.4.2018), tj. w podmiotach, które były kontrolowane dwukrotnie w 2018 r.

*) Wyłączenie jawności na podstawie art. 5 ust.1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U z 2019 r., poz. 1429), wyłączenia dokonała Mirosława Mruk – Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

I. Ocena organizacji kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

Zadania kierownika kontroli i inspektorów przeprowadzających kontrolę oraz przygotowanie merytoryczne inspektorów

Nadzór nad prawidłowym przygotowaniem i przebiegiem kontroli sprawuje Kierownik Wydziału Kontroli w WIJHARS. Zakres jego odpowiedzialności określa § 3 instrukcji BKJ-01-IR-01 *Organizacja, planowanie oraz szczegółowe zasady i tryb postępowania przy wykonywaniu kontroli i oceny jakości handlowej przez pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych*. Zakres odpowiedzialności inspektorów określa natomiast § 4 ww. instrukcji.

Obecnie w WIJHARS w Poznaniu funkcję Kierownika Wydziału Kontroli pełni Zastępca Kierownika. Ustalono, że Zastępca Kierownika Wydziału Kontroli i inspektorzy przeprowadzający kontrole planowe na rynku krajowym przygotowują się do kontroli w oparciu o zasady określone w instrukcji BKJ-01-IR-01.

Zgodnie z oświadczeniem Zastępcy Kierownika Wydziału Kontroli z dnia 24 października 2019 r. przygotowanie inspektorów do przeprowadzenia kontroli planowych polega na dokładnym zapoznaniu się ich z programem kontroli oraz ze zmianami w obowiązujących przepisach. Każdy inspektor posiada dostęp do serwera wihars.poznan.pl, na którym zamieszczane są programy kontroli oraz aktualne przepisy prawa krajowego i UE. Na serwerze umieszczane są również pisma z Głównego Inspektoratu dotyczące interpretacji przepisów oraz stanowiska Głównego Inspektora JHARS. W miarę potrzeb organizowane są narady z inspektorami, podczas których przekazywane są informacje z narad wojewódzkich inspektorów JHARS i narad Kierownictwa. Nie jest prowadzona weryfikacja wiedzy inspektorów. Przed każdą kontrolą odbywa się rozmowa kierownika z inspektorami, podczas której następuje omówienie wytycznych dotyczących kontroli, liczby artykułów, które należy objąć kontrolą oraz na jakie elementy podczas kontroli należy zwrócić szczególną uwagę. Podczas realizacji kontroli inspektorzy telefonicznie informują o ewentualnych problemach i zdają krótką relację z przebiegu kontroli. Podczas kontroli planowych inspektorzy jeden dzień spędzają w biurze, gdzie mają możliwość analizy materiału zebranego podczas kontroli i omówienie jego z Kierownictwem. W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującym przykładowe protokoły z narad i odbytych szkoleń z inspektorami w 2018 r.

Na podstawie anonimowej ankiety przeprowadzonej w trakcie kontroli wśród inspektorów dostępnych w siedzibie inspektoratu ustalono, że:

- 1) czas przygotowania do wykonania kontroli planowej (zapoznanie się z dokumentacją, przygotowanie niezbędnych materiałów), w zależności od tematyki kontroli wynosi od 3 godzin do 2 dni,
- 2) przygotowanie do kontroli opiera się o następujące dokumenty: *Program kontroli*, ustawy, rozporządzenia, instrukcje merytoryczne, zakresy badań laboratoryjnych, informacje internetowe, informacje z ZSI,
- 3) inspektorzy mają dostęp do programu z aktualnymi przepisami prawnymi,
- 4) inspektorzy dążą do wyjaśnienia swoich wątpliwości z udziałem Kierownika Wydziału Kontroli; najczęściej w trakcie narad lub spotkań indywidualnych; w zawitych przypadkach sporządzane są karty problemowe,
- 5) inspektorzy w sytuacjach problemowych w trakcie kontroli korzystają ze wsparcia przełożonych i zawsze mogą liczyć na pomoc w rozwiązaniu danego problemu.

W trakcie kontroli przeanalizowano dane dotyczące wykształcenia i szkoleń inspektorów zatrudnionych w Wydziale Kontroli w 2018 r. Ustalono, że 17 inspektorów posiadało

wykształcenie wyższe z zakresu nauk rolniczych, w tym głównie: technologii żywności i żywienia człowieka, rolnictwa, zootechniki, towaroznawstwa oraz chemii. Jeden z inspektorów legitymuje się wykształceniem policealnym w dziedzinie budownictwa.

Dwunastu inspektorów to pracownicy ze stażem powyżej 10 lat, cztery osoby posiadają staż pracy od 5 do 10 lat, natomiast pozostałe 1 i 3 lata pracy. Większość pracowników – 13 osób, w okresie od 2016 do 2018 r. brała udział w szkoleniach branżowych w liczbie od 4 do 9, pozostałe 5 osób w 1 lub 2 szkoleniach. W liczbie szkoleń branżowych nie uwzględniono szkoleń z zakresu klasyfikacji tusz wołowych i wieprzowych, rolnictwa ekologicznego oraz szkoleń związanych z kontrolą produktów ChOG, ChNP i GTS.

Zagadnienie oceniono pogładowo.

Prowadzenie kontroli w zespołach dwuosobowych

W trakcie kontroli ustalono, że 9 kontroli (90% sprawdzonych) przeprowadzonych zostało przez zespoły złożone z co najmniej dwóch inspektorów, natomiast kontrolę o numerze sprawy KO.8230.49.4.2018 przeprowadziła tylko jedna osoba, tj. niezgodnie z zaleceniem § 6 pkt 3 instrukcji BKJ-01-IR-01.

Zagadnienie oceniono pogładowo.

Bezstronność kontroli

Wojewódzki Inspektor JHARS powinien zapewnić bezstronność oraz skuteczność przeprowadzanych kontroli. Okoliczności wyłączenia inspektorów z realizacji kontroli zostały określone w § 5 i 6 instrukcji BKJ-01-IR-01, a wynikają bezpośrednio z zasad wyłączenia pracownika określonych w *Kodeksie postępowania administracyjnego*. Zasada bezstronności kontroli wskazana została również w art. 49 pkt 5 ustawy *Prawo przedsiębiorców*. Dodatkowo, w celu zapewnienia bezstronności kontroli, zgodnie z zapisami instrukcji BKJ-01-IR-01 - § 6 pkt 2 kolejną kontrolę w tym samym podmiocie powinien przeprowadzić inny inspektor.

Ustalono, że w 2018 r. w WIJHARS w Poznaniu nie było wniosków o wyłączenie z przeprowadzenia kontroli inspektorów – z inicjatywy pracownika, Kierownictwa WIJHARS, czy też przedsiębiorcy. W 2018 r. zatrudniono jednego inspektora, który wcześniej pracował w podmiotach z branży przemysłu spożywczego, tj. w 2017 r. w

oraz na początku 2018 r. w . Zaznaczyć należy, że osoba ta nie przeprowadzała kontroli w zakładach, w których była zatrudniona.

W celu sprawdzenia rotacji inspektorów przeanalizowano składy zespołów inspektorów przeprowadzających kolejne kontrole w 5 podmiotach:

*) (KO.8230.: 17.3.2018, 41.6.2018),
(KO.8230.: 7.10.2018, 45.3.2018), (KO.8230.: 26.2.2018, 26.10.2018), (KO.8230.: 27.6.2018, 40.4.2018),
(KO.8210.: 10.2.2018, 16.4.2018).

*) Ustalono, że w przypadku 2 podmiotów, tj. 40% skontrolowanych i *) i *) powtórna kontrola została przeprowadzona przez tego samego inspektora, co jest niezgodnie z zapisami § 6 pkt 2 instrukcji BKJ-01-IR-01.

Zagadnienie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

*) Wyłączenie jawności na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U z 2019 r., poz. 1429), wyłączenia dokonała Mirosława Mruk – Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Formalne aspekty organizacji kontroli

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy *Prawo przedsiębiorców* kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe.

W trakcie kontroli ustalono, że w WIJHARS w Poznaniu podmioty typowane są do kontroli na podstawie następujących kryteriów:

- 1) wyników i terminu wcześniejszych kontroli u danego producenta,
- 2) stwierdzonych podczas poprzednich kontroli uchybień i niezgodności,
- 3) wniosków dotyczących niewłaściwej jakości produktu złożonych do WIJHARS,
- 4) informacji przekazanych przez Inspekcję Handlową,
- 5) informacji przekazanych przez inne wojewódzkie inspektoraty JHARS,
- 6) wielkości produkcji i znaczenia podmiotu na rynku lokalnym,
- 7) czy podmiot, był wcześniej kontrolowany.

W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującym przykładowe notatki, sporządzone w poszczególnych kwartałach 2018 r. dotyczące przeprowadzonej analizy ryzyka w zakresie kontroli jakości handlowej pieczywa, przetworów zbożowych, mięsa i przetworów mięsnych oraz wprowadzania do obrotu nawozów. Sposób przeprowadzania analizy naruszenia przepisów w WIJHARS w Poznaniu na potrzeby typowania podmiotów do kontroli planowych w 2018 r. był zgodny z zasadami określonymi w § 14 pkt 1 i 2 instrukcji BKJ-01-IR-01.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy *Prawo przedsiębiorców* nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy, z wyłączeniem przypadków określonych w tym artykule. Ustalono, że w 2018 r. inspektorzy WIJHARS w Poznaniu prowadzili jedną kontrolę równoległą z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w firmie \times) (znak sprawy: KO.8230.35.3.2018). Kontrolowany podmiot wyraził zgodę na podjęcie kontroli przez inspektorów WIJHARS w Poznaniu. W przypadku przedmiotowej sprawy inspektorzy o fakcie prowadzenia kontroli równoległą z innym organem zamieścili stosowną adnotację w protokole kontroli.

W związku z tym, że kontrole jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych prowadzone są bez wcześniejszego zawiadomienia kontrolowanego, w trakcie niniejszej kontroli sprawdzono również spełnienie obowiązku umieszczania w protokole kontroli uzasadnienia przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, wynikającego z art. 48 ust. 10 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

Kontrola wykazała, że wszystkie skontrolowane protokoły zawierały informację o prowadzeniu kontroli bez wcześniejszego zawiadomienia przedsiębiorcy, z powołaniem na przepisy rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

Zagadnienie oceniono pozytywnie.

Czas trwania kontroli

Analiza czasu trwania poszczególnych kontroli u przedsiębiorców, na podstawie próby dokumentacji z 10 kontroli wykazała, że w żadnym przypadku nie przekroczono czasu

*) Wyłączenie jawności na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U z 2019 r., poz. 1429), wyłączenia dokonała Mirosława Mruk – Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

trwania wszystkich kontroli przeprowadzonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora JHARS u tego samego przedsiębiorcy, w jednym roku kalendarzowym określonego dla poszczególnych kategorii przedsiębiorstw w art. 55 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

Zgodnie z oświadczeniem Zastępcy Kierownika Wydziału Kontroli w 2018 r. sporadycznie kontrole wymagały wydłużenia przewidywanego czasu kontroli. W takich przypadkach wystawiane było drugie upoważnienie z podaniem nowego terminu kontroli. Powyższe sytuacje związane były z nieobecnością osób ze strony kontrolowanego podmiotu uprawnionych do podpisania protokołu kontroli lub koniecznością uzupełnienia materiału dowodowego, w związku z dużą liczbą kontrolowanych produktów. W 2018 r. wydłużono o jeden dzień kontrole o numerze sprawy KO.8230.: 35.10.2018, 40.1.2018, 49.4.2018, 54.1.2018. W przypadku sprawy KO.8230.49.4.2018, której akta sprawdzono w ramach próby podstawowej, przyczyną przedłużenia czasu trwania kontroli była konieczność uzupełnienia materiału dowodowego.

Kontrole powtórne

W 2018 r. WIJHARS w Poznaniu nie przeprowadzał powtórnych kontroli w podmiotach.

W pięciu podmiotach:

(KO.8230.41.6.2018 i KO.8230.17.3.2018),

(KO.8230.40.4.2018 i KO.8230.27.6.2018),

(KO.8230.45.3.2018 i KO.8230.7.10.2018),

(KO.8230.26.10.2018 i KO.8230.26.2.2018),

(KO.8210.16.4.2018 i KO.8230.10.2.2018) przeprowadzono po dwie kontrole,

ale były one realizowane w różnych zakresach tematycznych, a zatem nie były kontrolami powtórными w rozumieniu przepisów art. 55 ust. 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*. Łączny czas kontroli we wszystkich przypadkach nie przekroczył czasu określonego w art. 55 ustawy *Prawo przedsiębiorców* i wynosił od 4 do 12 dni roboczych.

W 2018 r. inspektorzy WIJHARS w Poznaniu nie korzystali z prawa zawieszenia kontroli na czas przeprowadzenia badań laboratoryjnych (na podstawie art. 56 ust 1 ustawy *Prawo przedsiębiorców*), przy czym w żadnym przypadku nie spowodowało to przekroczenia czasu kontroli określonego w art. 55 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

Zagadnienie oceniono pozytywnie.

Prawidłowość sporządzania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli

W celu sprawdzenia poprawności sporządzania upoważnień do kontroli dokonano oceny treści 11 *Upoważnień do przeprowadzenia kontroli* (sprawy KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018 – 2 upoważnienia, 50.5.2018, 53.8.2018). Wszystkie skontrolowane *Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli* zawierały wszystkie elementy wymagane w art. 49 ust. 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

Poprawnie wskazywano: oznaczenie organu, datę i miejsce, imię i nazwisko oraz numer legitymacji osób upoważnionych, oznaczenie przedsiębiorcy, daty rozpoczęcia i zakończenia kontroli, imię i nazwisko oraz stanowisko osoby udzielającej upoważnienia, pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy. Zastrzeżenia dotyczą natomiast braku wskazania w upoważnieniach pełnej podstawy prawnej kontroli.

*) Wyłączenie jawności na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U z 2019 r., poz. 1429), wyłączenia dokonała Mirosława Mruk – Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

We 11 *Upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli* (100% skontrolowanych), wydanych po 10 maja 2018 r., tj. po przekazaniu wojewódzkim inspektorom JHARS stanowiska Głównego Inspektora JHARS (znak: GI-BOL.pr-073-108/18) nie wskazano przepisów art. 49 ust 1 ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

W 2018 r. nie było sytuacji zmiany miejsca kontroli lub inspektora przeprowadzającego kontrole, nie było w związku z tym konieczności wystawiania nowych *Upoważnień do przeprowadzenia kontroli*.

Wszystkie skontrolowane upoważnienia sporządzono na właściwych wzorach formularzy SZJ.

Zagadnienie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

II. Prawidłowość sporządzania dokumentacji z kontroli

Czynności podejmowane w trakcie kontroli – analiza zakresu podejmowanych czynności

W trakcie kontroli przeanalizowano zakres czynności kontrolnych podejmowanych przez inspektorów WIJHARS w Poznaniu podczas 10 kontroli przeprowadzonych w 2018 r. (próba podstawowa). Ustalono, że inspektorzy podejmowali w trakcie kontroli co najmniej 6 czynności kontrolnych – we wszystkich przypadkach sprawdzono dokumenty umożliwiające identyfikację artykułu spożywczego oraz oznakowanie produktów. Spełnione zostało zalecenie zawarte w § 24 pkt 2 instrukcji BKJ-01-IR-01, aby inspektor nie ograniczał kontroli do jednej z czynności wymienionych w art. 23 ust. 2 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*.

W trakcie wyżej wymienionych kontroli podejmowano następujące czynności:

- sprawdzenie dokumentów umożliwiających identyfikację artykułu spożywczego: w 10 kontrolach (tj. 100% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie atestów jakościowych (atestów i certyfikatów półproduktów): w 8 z 10 kontroli (tj. 80% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 27.4.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie wyników badań laboratoryjnych: w 7 z 10 kontroli (tj. 70% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie innych dokumentów świadczących o jakości handlowej (certyfikaty surowca, świadectwa jakości, deklaracje jakościowe, karty produktów, opisy wyrobów gotowych, specyfikacje): w 4 z 10 kontroli (tj. 40% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 27.4.2018, 49.4.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie opakowań: w 9 z 10 kontroli (tj. 90% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie oznakowania: w 10 kontrolach (tj. 100% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- sprawdzenie warunków przechowywania: w 8 z 10 kontroli (tj. 80% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,

- sprawdzenie prezentacji artykułu rolno-spożywczego: w 8 z 10 kontroli (tj. 80% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- oględziny artykułu rolno-spożywczego: w 2 z 10 kontroli (tj. 20% wytypowanych) - KO.8230.: 27.4.2018, 39.6.2018,
- pobranie próbek do badań laboratoryjnych: w 5 z 10 kontroli (tj. 50% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 53.8.2018,
- ustalenie klasy artykułu rolno-spożywczego: w 1 z 10 kontroli (tj. 10% wytypowanych) - KO.8230.26.4.2018,
- sprawdzenie prawidłowości sposobu produkcji i przebiegu procesu technologicznego: w 7 z 10 kontroli (tj. 70% wytypowanych) - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 27.4.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 50.5.2018, 53.8.2018.

Zagadnienie oceniono poglądowo.

Prawidłowość sporządzania Protokołów kontroli i dokumentowania ustaleń

W celu sprawdzenia prawidłowości sporządzania *Protokołów kontroli* i dokumentowania ustaleń przeanalizowano treść dokumentacji z 10 kontroli planowych w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych losowo wybranych z kontroli wynikowych (próba podstawowa). W treści *Protokołów kontroli* stwierdzono uchybienia polegające na braku:

- 1) spójności tematu kontroli określonego w *Upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli* i *Protokole kontroli* – w 2 przypadkach, tj. 20% spraw objętych kontrolą (znak sprawy: KO.8230.: 22.3.2018, 49.4.2018); w przypadku sprawy KO.8230.22.3 temat kontroli zawarty w upoważnieniu to „jakość handlowa przetworów rybnych”, a umieszczony w protokole „jakość handlowa ryb i przetworów rybnych”; w przypadku sprawy KO.8230.49.4.2018 temat kontroli z upoważnienia to „jakość handlowa soków i nektarów za okres od 30.11.2018 do 04.12.2018”, a umieszczony w protokole „jakość handlowa soków owocowych w okresie od 30.11.2018 do 04.12.2018”,
- 2) wskazania okresu, którego kontrola dotyczyła w *Upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli* w 1 przypadku, tj. 10% spraw objętych kontrolą (znak sprawy: KO.8230.26.4.2018), co jest niespójne z *Protokołem kontroli*, który zawiera w zakresie przedmiotowej kontroli następujący okres kontroli: „od 11.06.2018 do 13.06.2018 r.”,
- 3) podpisu jednego z inspektorów przeprowadzających kontrolę – w przypadku 1 *Protokołu kontroli*, tj. 10,0% skontrolowanych (znak sprawy: KO.8230.53.8.2018), co jest niezgodne z § 30 ust. 2 lit. p instrukcji BKJ 01-IR-01, który stanowi, że na końcu protokołu kontroli powinny znajdować się m.in. czytelne podpisy inspektorów.

Ponadto, kontrola dokumentacji wykazała:

- 1) prawidłowe wskazanie inspektorów przeprowadzających kontrolę oraz osób uczestniczących w kontroli,
- 2) poprawne zapisy dotyczące opisu stanu faktycznego stwierdzonego podczas kontroli (z powołaniem na dowody i wskazaniem naruszonych przepisów, bez formułowania opinii własnych),
- 3) poprawność wykazu dodatkowych protokołów sporządzonych w trakcie kontroli,
- 4) zamieszczanie informacji o prawie, sposobie i terminach zgłaszania uwag oraz o liczbie sporządzonych egzemplarzy *Protokołu kontroli* i przekazaniu jednego kontrolowanemu,
- 5) prawidłowe parafowanie stron w *Protokole kontroli*,
- 6) stosowanie obowiązujących wzorów dokumentów i aktualnych publikatorów przepisów.

Zagadnienie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Prawidłowość sporządzania załączników do Protokołu kontroli

W celu sprawdzenia celowości oraz poprawności sporządzania załączników do *Protokołu kontroli* przeanalizowano treść sporządzanych w trakcie kontroli *Protokołów z pobrania próbek w celu sprawdzenia oznakowania* (10), *Protokołów przyjęcia oświadczenia* (7), *Protokołów z pobrania próbek* (5) oraz *Protokołów oględzin* (2).

We wszystkich uzasadnionych przypadkach inspektorzy WIJHARS sporządzali protokoły potwierdzające wykonanie czynności pobrania próbek, oceny oznakowania, oględzin lub przyjęcia oświadczenia.

Stwierdzono, że:

- w 10 kontrolach (tj. 100% wytypowanych) sprawdzenie oznakowania dokumentowano sporządzeniem *Protokołu z pobrania próbek w celu sprawdzenia oznakowania* - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 26.4.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 39.6.2018, 49.4.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- w 7 na 10 kontroli (tj. 70% wytypowanych) wyjaśnienia złożone inspektorom w trakcie kontroli zawarto w *Protokole przyjęcia oświadczenia* – KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 27.4.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 50.5.2018, 53.8.2018,
- w 5 z 10 kontroli (tj. 50% wytypowanych) pobranie próbek do badań laboratoryjnych dokumentowano sporządzeniem *Protokołu z pobrania próbek* - KO.8230.: 22.3.2018, 23.10.2018, 34.3.2018, 35.3.2018, 53.8.2018,
- w 2 kontrolach (tj. 20% wytypowanych) dokonanie oględzin dokumentowano sporządzeniem *Protokołu oględzin* - KO.8230.: 27.4.2018, 39.6.2018.

Kontrola wykazała, że jeden z 7 *Protokołów przyjęcia oświadczenia* (tj. 14,2% skontrolowanych) - znak sprawy: KO.8230.34.3.2018 został sporządzony na niewłaściwym wzorze formularza tj. na wzorze F-8/BRE-06-IR-01 wydanie 2 z dnia 12 marca 2015 r. zamiast na wzorze F-6/BKJ-01-IR-01 wydanie 9 z dnia 11 stycznia 2016 r. Wszystkie sporządzone w toku kontroli dodatkowe protokoły i inne dowody zgromadzone w toku kontroli były wymienione na liście załączników na końcu *Protokołów kontroli*. Pozostałe protokoły sporządzono na aktualnych wzorach formularza SZJ.

W pozostałych protokołach nie stwierdzono błędów ani braków w zapisach. Wszystkie sporządzone w toku kontroli dodatkowe protokoły i inne dowody zgromadzone w toku kontroli były wymienione na liście załączników na końcu *Protokołów kontroli*. Protokoły sporządzono na aktualnych formularzach SZJ.

Zagadnienie oceniono pozytywnie.

Posługując się przyjętymi kryteriami, miernikami i określoną w *Programie kontroli* punktacją ustalono, że ocena ostateczna kontrolowanych zagadnień kształtuje się na poziomie oceny pozytywnej z uchybieniami.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły braku wykonania stanowiska Głównego Inspektora JHARS przedstawionego w piśmie znak: GI-BOL.pr-073-108/18 z dnia 10 maja 2018 r., braku spójności zapisów odnośnie tematu kontroli i okresu, którego dotyczyła kontrola, zawartych w upoważnieniu i protokole kontroli, a także nieprzestrzegania zapisów Instrukcji BKJ-01-IR-01 w zakresie zachowania pełnej rotacji inspektorów przy wykonywaniu kolejnej kontroli, w tym samym podmiocie oraz składania podpisów w protokole kontroli przez wszystkich inspektorów przeprowadzających kontrolę.

Mając na celu eliminowanie występowania podobnych uchybień w przyszłości, niezbędne jest:

- 1) dochowanie należytej staranności podczas sporządzania dokumentacji kontrolnej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na spójność danych wyszczególnionych w *Upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli* oraz *Protokołach kontroli*; nieprzestrzeganie spójności danych w wyżej wymienionych dokumentach skutkować może wznowieniem wszystkich postępowań administracyjnych wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości podczas przeprowadzonych kontroli,
- 2) przestrzeganie zapisów obowiązującej Instrukcji BKJ-01-IR-01, a w przypadku ewentualnych zastrzeżeń co do słuszności istniejących już zapisów bieżące przekazywanie uwag do GIJHARS,
- 3) stosowanie się do zaleceń Głównego Inspektora JHARS przekazywanych wojewódzkim inspektorom JHARS.

Informację o podjętych działaniach mających na celu wykonanie zaleceń pokontrolnych wraz ze wskazaniem numeru *Karty działań doskonalących*, należy przesłać do Głównego Inspektora JHARS w terminie 30 dni od daty otrzymania *Wystąpienia pokontrolnego*. Stosownie do art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092, ze zm.). Od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

.....
(podpis Głównego Inspektora JHARS)

